

De verdwenen kleine middenstand in Enter

Enter was een flank-esdorp van oorsprong. De bebouwing strekte zich uit als een langgerekt lint langs de oostkant van de es. Deze lange straat, eerst de Grotestraat genoemd kreeg in 1941 de officiële naam Dorpsstraat. Langs deze straat heeft zich het eerste winkelaanbod in Enter ontwikkeld. Ik kijk naar de situatie van ongeveer net na de Tweede Wereldoorlog tot circa 1950. In verband met de beschikbare ruimte in deze kolom beperk ik mij tot de Dorpsstraat en de directe omgeving. Niet meer gehinderd door de Duitse bezetter pakten de mensen hun zaken weer op en probeerden een graantje mee te pikken van de stijgende welvaart.

Als je Enter binnenkwam vanaf Wierden stond op de hoek van de Dorpsstraat met de Ypeloweg het winkelpand van Jan Saaltink: kruidenier en manufacturen. De bouw van dit grote winkel annex woonhuis was de eerste aantasting van een heel oud dorpsgezicht in Enter. Lange tijd zag je als je Enter uitreed richting Wierden en Ypelo hier drie zeer oude boerderijen met een groot onderschoor gericht naar Enter. Dit werd de 'Bokkenhoek' genoemd. Na de bouw van de winkel was het zicht op deze boerderijen totaal verdwenen. Even verderop, op Dorpsstraat 10, was de Eerste Enterse Paardenslagerij van G. de Weerd. Eerst was dit een café geweest, dat bekend was omdat hier door een club fanatiek domino werd gespeeld. Naast De Weerd was de kleermakerij van Berend Mennegat. Berend liep mank. Samen met zijn knecht, die ook slecht ter been was, zaten ze de hele dag aan een grote tafel in de kleermakerij en naaiden ze kostuums in elkaar. Toen zoon Johan in de zaak kwam, werd het pand tegenover hun kleermakerij van Dieks Kerkhof gekocht en begonnen Johan en zijn vrouw hier een manufacturenwinkel. Twee huizen verder op nummer 20 was de bakkerij annex kruidenierswinkel van Frits Velten (Broezen-Frits). We gaan verder langs de Dorpsstraat: op nummer 39 zat J. Pluimers (Zweers-Jans) met zijn meubelzaak. Daarnaast op nummer 43 zat A.J. Wassink graan- en meelhandel en kruidenierswinkel.

Hein Waanders met zijn bakkerij annex kruidenierswinkel was gevestigd op nummer 30. Twee huizen verder op nummer 34 had Jans Mekenkamp (Pop'n-Jans) een kleermakerij. Het was geen winkel maar Jans zat in de 'sniederskamer' kostuums op bestelling te maken. De broer van Jans, Mans Mekenkamp (Pop's-Mans), had eraan op nummer 36 een manufacturen en lingeriewinkel en kruidenierszaak. Heel vroeger was hier nog café 'De Halve Maan' gevestigd. Naast de hervormde kerk was de Coöperatie gevestigd aan de Werfstraat 1. Naast de maalterij was hier een bakkerij, kruidenierszaak en textielwinkel. Aan de andere kant van de hervormde kerk gaan we even de Hogebrink op. Op nummer 17 was de kruidenierswinkel van de weduwe M. Langenhof (De Matte), daar tegenover de kolenhandel van G. ter Harmsel (Bol-Get) en iets verder op nummer 8 de groentewinkel van G. Otten (Klok'n-Gerrad) die eerst samen met zijn broer aan de Dorpsstraat 73 een groentezaak had.

In de volgende aflevering zet ik mijn tocht langs de Dorpsstraat voort op zoek naar de middenstand van vroeger.

Johan Altena

Johan Mennegat (Jehan van Tuut'n-Bernd) samen met zijn vrouw en zijn zuster voor de nieuw geopende kledingzaak, tegenover de oude kleermakerij.

